

چگونگی انتخاب نشریه مناسب برای ارسال مقاله

دکتر محسن رضائیان

گروه پزشکی اجتماعی، دانشکده پزشکی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان

رسانیده باشد، می‌توانند بررسی نمایند که مقالات مشابه بیشتر در کدام نشریه و یا نشریات به چاپ رسیده‌اند. این نشریات می‌توانند به عنوان نشریه مناسب برای ارسال مقاله قلمداد گردند. از همین‌رو، مقاله حاضر در پاسخ به این سوال مهم به رشته تحریر درآمده است که چگونه می‌توان مناسب‌ترین نشریه برای ارسال مقاله را بر پایه مروری بر متون انتخاب نمود؟ از آن جایی که مقالات ممکن است به زبان فارسی و یا زبان دیگری مانند انگلیسی تهیه شوند، پاسخ به سوال فوق در دو بخش زیر یعنی انتخاب نشریه مناسب به زبان انگلیسی و انتخاب نشریه مناسب به زبان فارسی ارایه خواهد شد.

■ مقدمه

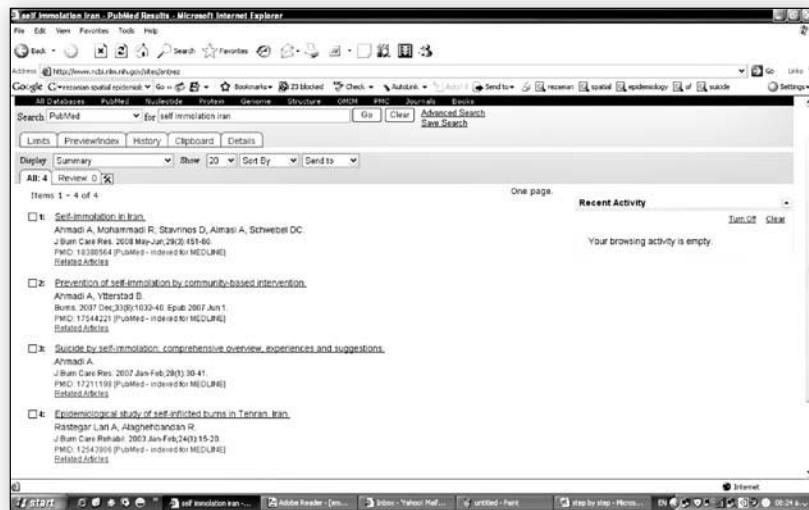
برای کسانی که به نوشتن مقاله در علوم پزشکی بهداشت و داروسازی همت می‌گمارند، همواره یکی از مهم‌ترین سوالات این است که: «چگونه می‌توان مناسب‌ترین نشریه را برای ارسال مقاله انتخاب نمود؟» این سوالی حیاتی است که یافتن پاسخ صحیحی برای آن می‌تواند تضمین کننده چاپ مقاله آن‌ها باشد، البته به شرطی که آن‌ها سایر مراحل تهیه مقاله را به خوبی رعایت نموده باشند. یکی از بهترین منابعی که نویسنده‌گان را به انتخاب مناسب‌ترین نشریه برای ارسال مقاله راهنمایی می‌نماید، مروری بر متون است. اگر نویسنده‌گان این مرحله را با دقت زیادی به اتمام

قابل دستیابی بوده و به کاربران خود اجازه می‌دهد که از طریق عنوان، نام نویسنده و یا نام نشریه به جستجو در منابع نمایه شده در این پایگاه پردازند.

بنابراین، پس از مراجعته به این پایگاه و با استفاده از کلید واژه خودسوزی self-immolation همراه با کلید واژه ایران، جستجوی را آغاز می‌نمایید که شما را به چهار مقاله نشان داده شده در شکل (۱) راهنمایی می‌نماید.

نتایج این جستجو نشان می‌دهد که از چهار مقاله نمایه شده در پاب‌مد، دو مقاله در نشریه Journal of Burn Care and Research

■ انتخاب نشریه مناسب به زبان انگلیسی فرض نمایید که شما قصد دارید معرفی بر متنی را در زمینه خودسوزی در ایران به عمل آورید. برای انجام این کار به سراغ پایگاه بین‌المللی پاب‌مد PubMed می‌روید که یکی از خدمات کتابخانه ملی پزشکی آمریکا بوده که در ابتدای سال ۲۰۰۹ میلادی در برگیرنده ۱۸ میلیون مقاله در زمینه‌های گوناگون علوم پزشکی است که قدمت برخی از آن‌ها به سال ۱۹۴۸ میلادی باز می‌گردد. خدمات ارزنده پایگاه فوق به‌طور کاملاً مجانی و از طریق آدرس اینترنتی <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/sites/entrez>

شکل ۱- نتیجه جستجوی پاب‌مد در ابتدای سال ۲۰۰۹ میلادی با دو کلید واژه خودسوزی و ایران

یک مقاله نهفته است. این خصوصیت بسیار مهم بوده و نشان می‌دهد که در طول زمان، مقالات چاپ شده به چه تعداد و چگونه توسط نویسندهای دیگر مورد استناد قرار گرفته‌اند. از معایب این موتور جستجوی می‌توان به پرداخت هزینه برای استفاده از خدمات آن اشاره نمود. بنابراین، فقط پژوهشگرانی به خدمات این موتور جستجو دست خواهند یافت که مؤسسات آن‌ها با پرداخت هزینه جز مشترکان اسکوپوس شده باشند.

جستجوی اسکوپوس در ابتدای سال ۲۰۰۹ میلادی با دو کلید واژه خودسوزی و ایران، شما را به هفت مقاله نشان داده شده در شکل (۲) هدایت می‌نماید. این تعداد مقالات بیشتر از مقالاتی است که در جستجوی مشابه در پاب‌مد یافته می‌شوند. از این هفت مقاله چهار مقاله همان مقالاتی هستند که در جستجوی قبلی با آن‌ها روپوش شده بودید اما سه مقاله جدید نیز وجود دارند که در نشریات Archives of Iranian Medicine, European Journal of General Medicine, Journal of Public Health و Medicine چاپ رسیده‌اند. به این ترتیب شما ضمن بررسی متون توانسته‌اید سه نشریه دیگر نیز به زبان انگلیسی معین کنید تا در صورتی که مقاله خود را به زبان انگلیسی تهیه کردید، برای یکی از آن‌ها ارسال کنید.

همان‌طور که ذکر گردید، یکی دیگر از خصوصیات برجسته این موتور جستجو در قابلیت آن برای بیان تعداد ارجاع‌ها به یک مقاله نهفته است. نگاهی به آخرین ستون در سمت راست شکل (۲) به شما نشان می‌دهد که هر یک از

نشریه Burns و یک مقاله در نشریه of Journal of Burn Care and Rehabilitation به چاپ رسیده است. بنابراین، شما ضمن بررسی متون توانسته‌اید سه نشریه نیز به زبان انگلیسی تعیین نمایید تا در صورتی که مقاله خود را به زبان انگلیسی تهیه کردید، برای یکی از آن‌ها ارسال کنید.

قبل از آن که جستجوی فوق را در یک پایگاه اطلاعاتی بین‌المللی معتبر دیگر جستجو کنید ذکر این نکته ضروری است که گاهی برای جستجوی یک موضوع نظری خودسوزی می‌توان از کلید واژه‌های متفاوتی استفاده نمود. برای مثال علاوه بر واژه self-immolation می‌توان از واژگان self-burn و یا self-inflicted burn نیز استفاده کرد، که کاربرد هر یک از واژگان ممکن است به نتایج متفاوتی منجر گردد.

جستجوی فوق را در یک پایگاه اطلاعاتی بین‌المللی معتبر دیگر نظری اسکوپوس Scopus انجام داده و نتیجه به دست آمده را مورد بررسی قرار دهید. موتور جستجوی اسکوپوس که از طریق آدرس اینترنتی <http://www.scopus.com/scopus/home.url> قابل دست‌یابی است، تعداد بسیار بیشتری از مقالات را در مقایسه با پاب‌مد در پایگاه خود نمایه کرده است. در واقع این موتور جستجو نه تنها تمامی مقالات پاب‌مد را نمایه نموده است بلکه در مجموع و در ابتدای سال ۲۰۰۹ میلادی ۳۶ میلیون مقاله در زمینه‌های گوناگون همراه با ۴۳۱ میلیون صفحه اینترنتی علمی scientific web-site را شامل می‌شود.

یکی دیگر از خصوصیات برجسته این موتور جستجو در قابلیت آن برای بیان تعداد ارجاع‌ها به

Results: 7		Search within results		
		Select: ☐ All ☐ Page 1 to 7		
	Document (sort by relevance)	Author(s)	Date	Source Title
1.	Self-immolation in Iran <small>[Abstract + Refs] [View at Publisher]</small>	Ahmadi, A., Mohammadi, R., Stavrinou, D., Almasi, A., Schwebel, D.C.	2008	<i>Journal of Burn Care and Research</i> 29 (3), pp. 451-460
2.	Prevention of self-immolation by community-based intervention <small>[Abstract + Refs] [View at Publisher]</small>	Ahmadi, A., Ytterstad, B.	2007	<i>Burns</i> 33 (8), pp. 1032-1040
3.	Suicide by self-immolation: Comprehensive overview, experiences and suggestions <small>[Abstract + Refs] [View at Publisher]</small>	Ahmadi, A.	2007	<i>Journal of Burn Care and Research</i> 28 (1), pp. 30-41
4.	Incidence, survival pattern and prognosis of self-immolation: A case study in Iran <small>[Abstract + Refs] [View at Publisher]</small>	Dastgiri, S., Kalankeh, L.R., Pourafkary, N., Vahidi, R.G., Mahmoodzadeh, F.	2006	<i>Journal of Public Health</i> 14 (1), pp. 2-6
5.	Epidemiology of self-immolation in the North-West of Iran <small>[Abstract + Refs] [View at Publisher]</small>	Dastgiri, S., Kalankeh, L.R., Pourafkary, N.	2005	<i>European Journal of General Medicine</i> 2 (1), pp. 14-19
6.	Completed and attempted suicide in Ilam, Iran (1995-2002): Incidence and associated factors <small>[Abstract + Refs]</small>	Janghorbani, M., Sharifirad, G.	2005	<i>Archives of Iranian Medicine</i> 8 (2), pp. 119-126
7.	Epidemiological study of self-inflicted burns in Tehran, Iran <small>[Abstract + Refs] [View at Publisher]</small>	Rastegar Lari, A., Alaghehbandan, R.	2003	<i>Journal of Burn Care and Rehabilitation</i> 24 (1), pp. 15-20

شکل ۲ - نتیجه جستجوی اسکوپوس در ابتدای سال ۲۰۰۹ میلادی با دو کلید واژه خودسوزی و ایران

اهداف تأسیس این مرکز آنچنان که در اساس نامه آن آمده است: ترویج و اشاعه اطلاعات علمی گسترش و ارتقای خدمات اطلاع رسانی به محققان سرعت بخشیدن به کاوش های علمی و افزایش اثربخشی تحقیقات در کشور است. مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی تحت نظارت شورای علمی خدمات ارزنده و رایگان خود به ویژه در خصوص جستجو و ارایه چکیده و متن کامل مقالات نشریات علمی پژوهشی کشور را از طریق پایگاه اینترنتی خود به آدرس www.SID.ir ارایه می نماید. در انتهای سال ۱۳۸۷ هجری شمسی، این پایگاه در برگیرنده ۲۰۳۸۵۲ خلاصه مقاله و ۵۲۷۸۸ متن کامل مقاله از مجلات داخلی بوده است.

مقالات یافت شده تا زمان جستجوی شما چند بار مورد استناد قرار گرفته اند. برای نمونه، هفتمین مقاله تا زمان جستجوی شما ۱۳ بار مورد استناد قرار گرفته است.

■ انتخاب نشریه مناسب به زبان فارسی

اما اگر قرار باشد که مقاله خود را به زبان فارسی تهیه نمایید، می توانید یکی از پایگاه های اطلاعاتی ملی نظری پایگاه اطلاعاتی جهاد دانشگاهی را مورد جستجو قرار دهید. به منظور سازمان دهی اطلاعات علمی در ایران جهاد دانشگاهی در تاریخ ۱۶ مرداد ۱۳۸۳ اقدام به افتتاح مرکز اطلاعات علمی جهاد دانشگاهی نمود.

متون توانسته اید هفت نشریه به زبان فارسی معین کنید تا در صورتی که مقاله خود را به زبان فارسی تهیه نمودید، برای یکی از آنها ارسال کنید. همچنین، یکی دیگر از پایگاه‌های اطلاعاتی ملی، ایران مدکس IranMedex نام دارد که از طریق آدرس <http://www.iranmedex.com/> بخشی از خدمات آن نظری جستجوی اولیه مقالات بهطور رایگان در دسترس عموم قرار دارد اما به منظور جستجوی کامل و دسترسی به متن کامل مقالات، فقط پژوهشگرانی به این خدمات دست

بنابراین، پس از مراجعه به این پایگاه و با بهره‌گیری از کلید واژه خودسوزی جستجویی را آغاز می‌نمایید که در پایان سال ۱۳۸۷ هجری شمسی شما را به ده مقاله نشان داده شده در شکل (۳) هدایت می‌نماید. همانطور که شکل (۳) نشان می‌دهد، مجلات پزشکی قانونی، اصول بهداشت روانی و روانپزشکی و روانشناسی بالینی ایران هر کدام دو مقاله و مجلات حکیم، استقلال، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد و بهبود هر کدام یک مقاله را به چاپ رسانده‌اند. به این ترتیب شما ضمن بررسی

شکل ۳-نتیجه جستجوی پایگاه اطلاعاتی جهاد دانشگاهی در پایان سال ۱۳۸۷ هجری شمسی با کلید واژه خودسوزی

شکل ۴ - نتیجه جستجوی ایران مددکس در ابتدای سال ۱۳۸۸ هجری شمسی با کلید واژه خودسوزی

روانپژشکی و روانشناسی بالینی ایران (اندیشه و رفتار)، حکیم، بهبود، حیات، دانشگاه علوم پزشکی شهرکرد، بوشهر و کردستان هر کدام یک مقاله بررسی متون توانسته‌اید تعداد نه نشریه به زبان فارسی معین کنید تا در صورتی که مقاله خود را به زبان فارسی تهیه نمودید، برای یکی از آن‌ها ارسال کنید. از میان این مجلات، سه مجله دانشگاه علوم پزشکی بوشهر، کردستان و حیات، مجلاتی هستند که در جستجوی قبلى خود در پایگاه اطلاعاتی جهاد دانشگاهی در پایان سال ۱۳۸۷ موفق به

خواهند یافت که مؤسسه‌های آن‌ها با پرداخت هزینه جز مشترکان ایران مذکوس شده باشند. در ابتدای سال ۱۳۸۸ هجری شمسی، این پایگاه در برگیرنده ۴۵۸۰۸ مقاله و ۲۳۹۹۶ متن کامل از ۱۵۶ مجله داخلی می‌باشد. جستجوی عناوین مقالات در ایران مذکوس در ابتدای سال ۱۳۸۸ هجری شمسی و با کلید واژه خودسوزی شما را به یازده مقاله نشان داده شده در شکل (۴) هدایت می‌نماید.

همانطور که شکل (۴) نشان می‌دهد، مجله پزشکی قانونی سه مقاله و مجلات اصول بهداشت روانی

توسط دیگران مورد استناد قرار گیرد. بنابراین شما مقاله‌ای را به سردبیر نشریه مناسب خود تقدیم می‌نمایید که در آن، مقالات قبلی همان نشریه مورد استناد قرار گرفته‌اند. این نکته می‌تواند تأثیر شایان توجهی را بر سردبیر مجله ایفا نماید. پی‌آمد چنین تأثیری می‌تواند به تصمیم سردبیر به ارسال مقاله شما جهت مرور همتایان منتهی گردد.

پیدا کردن آن‌ها نشده بودید. در حالی که در همان جستجو، مجله استقلال را پیدا کرده بودید که در جستجوی اخیر خود آن را نیافتنید. در خاتمه، ذکر این نکته ضروری است که یافتن نشریه مناسب از طریق جستجو در پایگاه‌های اطلاعاتی یک منفعت دیگر نیز در بر دارد و آن این است که عموماً سردبیران نشریات علاقمند هستند که مقالات منتشر شده در نشریه آن‌ها

منابع

۱. رضائیان، محسن. چگونه از فرآیند مرور همتایان سردبیری سرافراز خارج شویم؟ مجله علمی دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان؛ ۱۳۸۷؛ ۷(۱): ۳-۱.
۲. رضائیان، محسن. آموزش گام به گام مقاله نویسی در علوم پزشکی، داروسازی و بهداشت. ماهنامه رازی؛ ۱۳۸۸؛ ۵۰-۵۷: ۶۰.
۳. Fenton S. Williams. M. Getting to Know PubMed: An Overview. J Am Health Inf Manag 2005; 76: 60A-60D.

